

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra SMAAFOLK (1880)

Citation: Schandorph, Sophus: "Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904", i Schandorph, Sophus: *Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904*, 1904-05, s. 314. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph03ret1-shoot-idm140146206320304/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Uden Midtpunkt - Smaafolk. - 1904

— Hm! — vil De vente et Øjeblik. Jeg kommer straks igen.

Han gik ned og kom tilbage med en meget lille Bog, pragtfuldt indbunden i karmoisinrødt Shirting, smykket med en Blomsterguirlande, i Midten af hvilken svævede en Genius med højt løftet Lyre. Det var en Digtsamling, han havde udgivet i sit 24de Aar, som Kritiken skaanselsløst havde fejret til Side, og som ingen nu læste undtagen han selv. Det var lutter Efterklangsdigte, som de fleste for Poesi modtagelige Mennesker paa et vist Dannelsesstandpunkt og i en vis Alder vel kunne producere. Han satte sig paa en Stol i Kammeret og læste med en noget maniereret Deklamation:

Ballade.

Møen gik til Skoven en yndig Sommerkvæld,
Hun satte sig ved Randen af det klare Kildevæld.
Alt Dag med Dæmring skifted,
og Aftens Aande vifted;
den Jomfru var saa underlig til Møde i sit Sind.

Og da de lange Skygger det sidste Lys forjog,
og Natten op de tusinde klare Øjne slog,
og Maanestraaler bæved
paa Vandets Glar og væved
sin blege Sølvrislæt i Mørkets sorte Felt,

da voksede hendes Længsel; højt svulmed hendes Bryst;
hun stirred ned i Kilden efter Lise og Trøst.
Den randt saa let og rolig,
den hvisked saa fortrolig,
dens Voves sorte Øje var saa trofast og saa dybt.

Men sé — da brædes Spejlet, og op en Yngling før.
Der fandtes ingen skønnere vel paa den vide Jord.
Hans havblaa Øje lued,
paa Pigen ømt han skued,
hun maatte synke hen i hans aabnede Favn.

Han kyssed hendes Kinder, han kyssed hendes Mund,
og Hjerterets dybe Længsel veg bort i denne Stund.
Han kvad: Vil Du mig følge
ned i den dunkle Bølge?
Der ejer jeg et Kongeslot af skinnende Krystal.

Han tog den Mø i Favn; hun baade græd og lo.
 Hun rængsred sig og glæded sig til Kildedrottens Bo.
 Og Bølgespejlet lukked
 sig over dem. Det sukked,
 det susse og det bruste saa sælsomt gennem Skov.

Og stundom ses de tvende i hvide Maaneglans
 at svæve gennem Skoven i Alfetogets Krans.
 Ej mer den Jomfru græder,
 i salig Fryd hun kvæder,
 mens op fra Kilden stiger en dæmpet Harpeklang.

Denne Digtning paa fjortende Haand henrykte Frederikke;
 hun slog Hænderne sammen i Fryd og udbrød:

— Det er det dejligste, jeg nogensinde har hørt!

Damberg blev formelig en smuk Mand og saa ti Aar yngre ud
 ved disse Ord. Han sagde ved sig selv: Kun en saa frisk Jord-
 bund, som ikke er bleven forpisket af Bureautidsalders Overkultur,
 kan modtage Poesiens Frø.

— Vil De høre mere? spurgte han.

— Herren er saa mageløs god imod mig. Jo det vil jeg
 rigtignok gerne.

Damberg læste eller rettere deklamerede udenad, gestikule-
 rende med Bogen, endnu to Digte: et, som havde til Titel:
 „Idealet“, et andet, som hed: „Til Stjernerne“, han modtog
 samme beundrende Bifald som før. Men han forfulgte ikke sin
 Sejr videre denne Gang; dels nærrede han en dunkel Frygt for
 at trætte Frederikke, dels var Digtsamlingen saa lille, at der
 maatte spares paa den, naar den skulde holde nogenlunde længe
 ud. Han sagde, førend han forlod Frederikke:

— Vær ikke bange for Deres Fremtid. Af mig skal De faa
 alt, hvad De behøver.

Han var i ypperligt Humør Resten af Dagen. Om Aftenen
 hørte han Frederikke gaa oppe paa Kammeret, der laa lige over
 hans Værelse. Han fik et Indfald. Det støvede Klaver, som
 han ikke havde rørt i Aar og Dag, blev slaaet op. Uden at have
 nogen mere end almindelig Færdighed havde Damberg i sin Tid
 tilegnet sig et vist populært sentimentalt Foredrag, der altid havde
 rørt f. Eks. Pastor Hjorth dybt, naar hans Ven i gamle Dage
 stundom nedlod sig til at producere sig for ham. Han tog Berg-
 greens Folkevisesamling, spillede adskillige Melodier igennem, og
 fra nogle improviserede Akkorder gled han over til nogle af de
 hyppigst anvendte Salmemelodier. Oven paa sad Frederikke og